

filmoteca *Chavalas*

Laura Grau

Creadora de continguts digitals
i locutora

@inflowenser

***Chavalas*, un film dirigit per Carol Rodríguez Colás (1982) i protagonitzat per Vicky Luengo (1990), Carolina Yuste (1991), Elisabet Casanovas (1994) i Ángela Cervantes narra el moment vital de la Marta, una jove a la trentena que es troba immersa en una crisi existencial després de perdre la feina com a fotògrafa en un estudi de prestigi i veure com se li tanquen les portes de la trajectòria professional somiada.**

És en aquest context quan arrenca una intensa tornada al seu barri natal a la perifèria de Barcelona, on les amigues i la família no dubten en oferir-li una gran acollida. Qui sí que dubta, però, és la pròpia beneficiada: la Marta ve d'un temps aïllada de les seves arrels, que tot d'una li són tan estranyes que fins i tot li generen vergonya aliena.

La trama de *Chavalas* gira al voltant de la reconexió de la Marta amb el barri i il·lustra a la perfecció la influència de tots els agents implicats a la seva vida: els veïns de sempre, la mare sobreprotectora, les excompanyes de l'escola que semblen haver-se quedat atrapades en el

temps i els excompanyes de feina a qui encara necessita impressionar.

El que brilla per la seva absència en aquesta obra plena de protagonistes femenines són els homes i els interessos romàntics en general. Una grata sorpresa a la qual les comèdies espanyoles no ens tenen gens acostumades, i que fa centrar el nus de la narració en tots els matisos de l'amistat, substituint per fi el clàssic dilema amorós sovint carregat de masclisme subliminal.

Les converses entre les quatre amigues conviden a reflexionar sobre la identitat, la globalització, el sentiment de classe i l'orgull de barri amb un gran sentit de l'humor. El costumisme que llança *Chavalas* a través de la pantalla és autèntic i realista, i l'actuació de les quatre joves actrius afavoreix la ràpida identificació fins i tot amb les situacions més recargolades.

El film sencer resulta una magnífica caricatura generacional sense paternalismes ni exageracions: joves que no troben el seu lloc i, després d'alguns fracassos, s'adonen de la importància i el privilegi de tenir

El film sencer resulta una magnífica caricatura generacional sense paternalismes ni exageracions

llocs on tornar. Lluny de caure en la fàcil dicotomia centre-perifèria, Rodríguez Colás aconsegueix aprofundir en els dilemes dels nascuts a la dècada de 1990 i llança un missatge contra l'estigmatització de la classe treballadora. Estigmatització que massa sovint es retroalimenta dins la pròpia classe obrera, tal i com es mostra a través de les contradiccions de la Marta: d'una banda retorna al barri buscant refugi després de fracassar, i de l'altra el menysté, delerosa de tornar a estar en contacte amb el *glamour* de les altes esferes culturals.

La moralina de *Chavalas* és clara. El sistema capitalista ens obliga a buscar constantment el reconeixement d'unes elits sostingudes per la reproducció de classes, fins al punt d'oblidar-nos completament de qui som i convertir-nos en els seus millors aliats. Sovint ens cal un cop de realitat per adonar-nos que treballar fent fotos de comunitat pot representar una millor qualitat de vida que la pressió i l'autoexplotació laboral que suposen les exposicions d'alt prestigi, que no hi ha restaurant que pugui competir amb el menjar de casa i que sovint un casament al

bar del barri acaba sent molt més divertit que un acte pompós del més alt nivell.

Per criticar alguna cosa, es troba a faltar un tancament una mica més profund d'aquesta reivindicació, amb un tractament de la polarització de classes des d'un punt de vista més polític i crític. Les joves tenim por del futur, estem precaritzades i romanitzem els barris d'on venim per pur amor propi, però també som capaces d'elaborar discursos transformadors i organitzar-nos per millorar la nostra qualitat de vida i la de les nostres veïnes. Cal que fem notar una mica més que, tal i com diu la sàvia Desi a la protagonista: «*la noia pot marxar del barri, però el barri mai pot marxar de la noia*». ■

Chavalas **Carol Rodríguez Colás**

2021